

Naturvernforbundet
i Troms

Statsforvalter i Troms og Finnmark

Tromsø, 21.04.2022

Dette brevet sendes på vegne av Birdlife Troms, Naturvernforbundet Troms, 4H Troms, Troms Krets av Norges Nordnorsk Botanisk Forening og Midt-Troms Naturlag.

Høringsinnspill forvaltningsplan Sørkjosleira naturreservat

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Troms er et samarbeidsnettverk for natur- og friluftslivsorganisasjonene i regionen. Vårt mål er å ivareta natur- og friluftslivsinteressene i gamle Troms fylke ved å styrke og fremme organisasjonenes arbeid, være en møteplass for samarbeid og en arena for kompetansebygging for natur- og friluftslivsorganisasjonene med sitt virke i regionen.

Vi har deltatt i prosessen med utarbeiding av forvaltningsplan for Sørkjosleira naturreservat¹ som del av referansegruppen. Koordinator har deltatt på disse møtene på vegne av FNF Troms og det samme har også vår tilsluttede organisasjon Midt-Troms naturlag. Vi har satt stor pris på å følge prosessen nært, og det har vært både lærerikt og veldig positivt å få komme med innspill underveis. Det er store naturverdier i våre våtmarksområder og forvaltningsplan for disse er svært viktig for å forvalte verdiene på best mulig måte.

Positive tiltak

FNF Troms mener det er svært positivt at det gjøres tiltak mot forsøpling – og i den anledning vil vi berømme Miljøaksjon Balsfjord for deres innsats og også gjøre oppmerksom på at Naturvernforbundet Troms har en egen plastrådgiver som virker i Troms og Finnmark som også kan være en ressurs ved behov.

Overvåkning, tilbud om kunnskap og informasjon om verneverdiene, kartlegging av naturen og en helhetlig vurdering av faktorer utenfor verneområdet som påvirker er helt essensielt. Det er også viktig og bra at utfordringer for verneverdiene kommer tydelig frem- samt at planer er klar på hvilke verdier som finnes både marint og på land i Sørkjosleira. Dette er betydelige naturverdier og disse tiltakene som er beskrevet i planen er viktige bidra for å beholde dem- og lære mer om dem og det om påvirker området for å kunne være proaktiv.

---

¹ Her er en lenke til forvaltningsplanen: <https://fnpv.naturbase.no/Plan/View?naturvernId=VV00000233>

Innspill: FNF Troms håper man i vannforvaltningsarbeidet kan bruke vann-nett og vannarbeidet generelt til å synkronisere kunnskapsbehov og eksisterende kunnskap for en best mulig vannkvalitet i reservatet.

FNF Troms mener også at forvaltningsplanen er positiv for det arbeidet som gjøres i kommunen med Læring i friluft og reservatet som uteklasserom- det er et viktig arbeid og bra at det kommer frem i planen. FNF Troms vil også vise til at uker som Friluftslivets uke, Strandryddeuka og den type nasjonale fokus-uker er flott å vise til. Vi ønsker å bidra der vi kan til å få et godt fokus på verneverdiene og har et arbeid med både LIF og Friluftslivets uke i våre årsplaner.

Innspill lysforurensning: FNF Troms kan ikke se at dette er problematisert i planen. Kunstig belysning har en negativ virkning for naturmangfold og er ikke nødvendigvis positivt for friluftsliv. Vi ber om at man i forvaltningen av området har et særlig fokus på å begrense og helst unngå lysforurensning der dette er aktuelt. Dette gjelder også i influensområde for eksempel i forbindelse med parkeringsplass eller lignende.

FNF Troms viser til at vi også tilslutter oss Midt-Troms naturlag sitt innspill om fugl og overvåking. Se vedlegg nedenunder.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Troms

Christine Myrseth
Koordinator
FNF Troms

Vedlegg 1- Høringsinnspill fra Midt- Troms naturlag

Forvaltningsplan for Sørkjosleira

Høringssvar

Midt-Troms Naturlag (MTNL) synes at planen i store trekk er tilfredsstillende. Vi har likevel noen momenter som vi mener at det er viktig å vurdere i forbindelse med forvaltningsplanen. Det gjelder sammenhengen mellom Sørkjosleira og resten av Balsfjorden, med hovedvekt på forflytning mellom områdene; naturformidling og samarbeid med frivillige lag og foreninger, samt overvåking av naturverdiene i dette internasjonalt viktige området.

Sammenhengen mellom Sørkjosleira og resten av Balsfjorden

Trekkebestander vår (polarsnipper mm) og høst (brunnakke, stokkand og assorterte småvadere kan opptre i flokker på inntil 5000). Verken denne bestanden eller vinterbestander (gress- og dykkender, lom, dykkere eller vadefugl, dvs. fjæreplytt) vil imidlertid være beskyttet av nåværende

verneområde, ettersom de i betydelige deler av tiden også bruker områdene utenfor vernegrensene helt ut til Skjæran. Spesielt tydelig er dette om vinteren i kalde perioder der det legger seg is over det meste av Sørkjosleira, noe som tvinger alle fuglene utover mot Skjæran.

Hvert år, vår og høst, blir hele IBA-området i Balsfjorden fulgt opp. Området dekker hele fjorden innenfor ei linje trukket mellom Tennes og Tomasjordnes. På dette viset fanges de lokale forflytningene i indre Balsfjord opp på en helt annen måte enn hva det nå gjør for verneområdet Sørkjosleira. Innenfor IBA-området holder et betydelig antall niser, oter og steinkobbe til gjennom hele året. Spesielt høyt er antallet niser – noe som jo kan koples direkte mot de lokale bestandene av silde og lodde.

Forflyttingen som vi viser til ovenfor, viser at Sørkjosleira ikke kan ses uten å være en del av et større sammenheng med resten av fjorden. Det er viktig poeng når det i tiltaksplanen skal vektlegges hvilke vurderinger som skal gjøres i forbindelse med utenforliggende faktorer som kan påvirke den økologiske tilstanden i reservatet, og om hvilke tiltak som må treffes for å kunne ta vare på verneverdiene.

Naturformidling

MTNL ser som sine viktigste oppgaver å være et bindeledd mellom, og talerør for, personer og lag med et vidt engasjement for natur. Det kan skje ved å stimulere det enkelte medlems interesse for, og innsikt i formålet, f.eks. gjennom møter, kursvirksomhet, ekskursjoner, m.m.

For naturlaget har Sørkjosleira og resten av Balsfjorden vært et viktig område for ekskursjoner, og dermed også for kunnskapsformidling om natur. I samarbeid med våtmarksenteret på Storsteinnes har det vært arrangert møter, kurs og seminarer. Vi har flere ganger arrangert våre egne "Balsfjordager", som har kunne strekke seg over en hel helg fra fredag ettermiddag til søndag ettermiddag. Opplevelser knyttet til kartlegging av fugler og botanikk har sammen med foredrag og annen møtevirksomhet stått sentralt disse helgene. Dette mener vi viser betydningen av at det søkes samarbeid med frivillige lag og foreninger, både i forbindelse med sammensetning av kontaktgruppe og for gjennomføring av temadager.

Fugletårn bør prioriteres kun ved Kjoselva og må knyttes tett opp mot skoletilbudene ved Fjordmuset der kunnskap om den internasjonale viktigheten av området kommer i fokus.

MTNL mener at det ligger godt til rette for å benytte fyllingen som er plassert i området som et utkikkspunkt som vil fungere svært godt for fugleinteresserte. Fyllingen der den ligger i dag, gir allerede bedre oversikt over leira enn man vil kunne oppnå fra andre steder. Vi mener derfor at det med relativt enkle midler vil være mulig å gjøre fyllingen til en god plass å oppholde seg på. Det ligger også til rette for å kunne sikre universell utforming på adkomsten.

Overvåking

Verdiene av de rødlistede naturtypene mudderfjære og ålegraseng må få fokus, med en plan for overvåking av status for den økologiske tilstanden, samt oppfølging.

Det samme gjelder hvordan dette viktige internasjonale området i sin helhet kan overvåkes mhp de ulike fuglebestandene i de ulike årstidene, samt tilstanden på biomangfold i selve fjæra (infauna, dvs skjell, mark osv), og hvordan de økologiske funksjonene kan opprettholdes.

